

RIKSARKIVET

Riksarkivet grundades 1816 som Finlands allmänna arkiv. I början bestod arkivet av material som rörde Finland före 1809 och som hade överförts från Sverige (det så kallade äldre arkivet) och Kejsarliga senatens arkiv (det så kallade nyare arkivet). Namnet Riksarkivet har använts sedan 1994. Riksarkivets huvudbyggnad ligger i Kronohagen i Helsingfors. Riksarkivet har regionala verksamhetsställen (tidigare landsarkiv) på åtta orter, från Åbo till Enare och från Vasa till Joensuu.

Riksarkivet har mer än 250 hyllkilometer material om alla perioder i Finlands historia, från 1300-talet till 2000-talet. Materialet i Riksarkivet får studeras av alla och för det mesta avgiftsfritt (med undantag för fjärrlån). Personalen hjälper vid behov till med att hitta intressant material. I Riksarkivet kan var och en hitta intressant källmaterial om den egna släkten, hembygden eller olika skeden i Finlands historia. Materialet omfattar även över 200 miljoner digitaliserade bilder i tjänsten Astia.

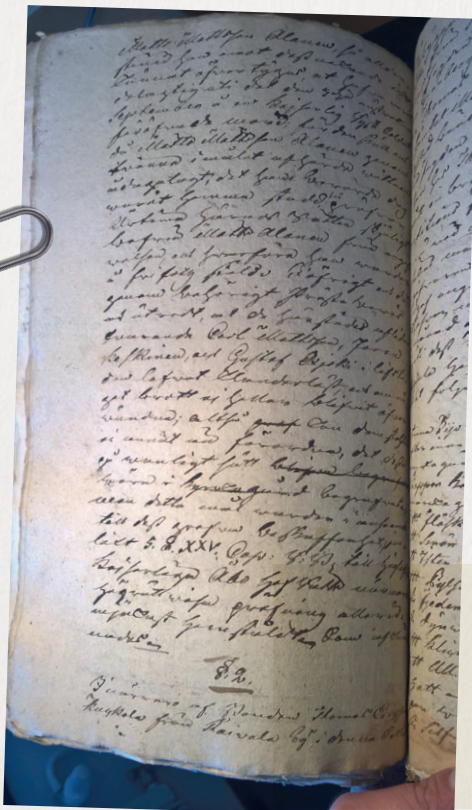
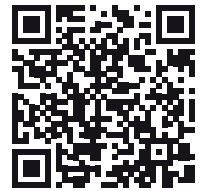
Riksarkivet är en myndighet som lyder under undervisnings- och kulturministeriet och som huvudsakligen finansieras genom statsbudgeten.

Kansallisarkisto. Vilhunen, Saara, kuvaaja 2007. Museovirasto.

← Utforska tjänsten Astia och vårt läromedel AI – Från arkiv till inspiration, som utnyttjar materialet och textigenkänningsverktyget i Astia! →

KOIRIKUONONAHDE-KÄLLOR

Materialet hänför sig till rånet av en rysk kurir i Koirikuononahde i Ikalis i september 1808. Händelsen var länge känd från den rikliga information som bevarats som folkminne.

År 2016 hittades i Riksarkivet officiella handlingar om rånet. De ingår såväl i arkivet för civilkansliet vid Buxhoevdens högkvarter, som ansvarade för civilförvaltningen under Finska kriget (1808–1809), som i protokollet över rättegången om rånet i Övre Satakunta domsagas arkiv.

Källa: Riksarkivet Åbo: Ikalis domsaga, Cc:7 Protokoll från Övre Satakunta urtima ting 1803–1809, sidorna 1537–1540v.

Översättning: Antero Perttula 2019

"Undertecknad Häradshövding Axel Reinhold Skalm (= Övre Satakunta häradshövding, ägare av Tuokkola rusthåll i Tavastkyro) förrättade den 24 november 1808 i Ikalis Sockens Tingslag ... Urtima ting på Winnari hemman i byn Karhoinen.

Herr Landshövding och Riddaren von Troil har den 14 senaste oktober sänt ett Tjänstebrev ... Där ombedes undertecknad att skyndsamt verkställa Urtima ting i Ikalis Sockens Tingslag. Där skall utredas mordet på en Soldat från Kejsardömet Ryssland den 3 senaste september. ... Med anledning av det insända tjänstebrevet hade jag beordrat Expeditionsfogden och Kronolänsmannen Grönberg att utföra en utredning och skaffa vittnen i ärendet. Bonden Matts Alanen hade häktats och ställdes nu inför tinget.

Svaranden Matts Mattsson Alanen hördes. Han uppmanades att bara erkänna sanningen. Efter att ha berättat att han var 60 år gammal förnekade han kategoriskt att han var skyldig till mordet i fråga. Han uppgav att han hade varit hemma hela den dag då dråpet ägde rum. Följande dag, Söndagen den 4 senaste september, hade Kosackerna anlänt till Alanens hem i byn Vatula, cirka trekvarts mil från Vehuvarpee. De stannade till kvällen. På natten till Måndag hävdade de att Matts Alanen var skyldig till den avlidne Soldatens död. De fångade honom och de övriga avlidna Svarandena och förde dem till staden Tammerfors. Där förhördes de av Kommendanten Herr Major Neffneff och Löjtnanten och kronans Expeditionsfogde Ernst Fredrik Tihlman med anledning av ärendet. Till följd av detta fördes de till Tavastehus fängelse och vidare till Åbo Slotts fängelse. Där hade de andra enligt Expeditionsfogden Granander, innan inskrivning som Svarande, dött.

...För att bevisa deras oskuld och att Matts Alanen inte hade begått mordet på morddagen, det vill säga den 3 senaste September, eftersom han hade varit hemma, framförde han vittnen. ... Vittnesmålet lästes upp, vittnet bekräftade det och han fick gå. På tillfrågan bekräftade Svaranden Matts Alanen att de personer i Åbo Slotts fängelse som tidigare nämndes i protokollet hade dött. Han ansåg att de hörda vittnenas utsagor till fullo hade bevisat hans oskuld. På grundval av detta begärde han att bli befriad från angivelsen och att bli frisläppt.

Beslut:

Vad som har påståtts och bevisats i detta mål har tagits upp för slutlig prövning av Urtima tinget. Eftersom samtliga Svarande, Gustaf Andersson Oksjoki, Anders Andersson, Carl Mattsson, Anders Hoppu, Jöran Heiska, Jöran Käkelä eller Koskinen, Britha Ericsson Veuhuvarpee, Matts Jöransson Vähäsävi och Walborg Ericsson Sävilammi redan är avlidna, kommer alla yttranden som gäller dem att förfalla. När det gäller Svaranden Matts Alanen, så förnekade han själv och man kunde inte få visshet om att han skulle ha varit inblandad i mordet på en Soldat från Kejsardömet Ryssland den 3 senaste September. Dessutom bevisade Matts Mattsson Alanen med hjälp av två vittnen som hördes i ärendet att han hade varit hemma den nämnda dagen. Urtima tinget anser således rimligt att låta angivelserna rörande Matts Alanen förfalla. Därför släpps han fri. ...

I övrigt och såsom har utretts genom det Prästbevis som företeddes, hade de nämnda avlidna Svarandena Carl Mattsson, Jöran Koskinen och Gustaf Oksjoki levt sina liv klanderfritt och inte gjort sig skyldiga till några överträdelser. Således kan för deras del inte bestämmas något annat än att de ska begravas på vanligt sätt (på en begravningsplats).

Vill du veta mer?

Vad hände med guldlasten som försvann i samband med mordet?

Kas du gissa vem som mördade den ryska soldaten och varför?

Fördjupa dig i Koirikuononahde mordmysterium med hjälp av källor som avslöjas via QR-koden!